



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Adam Roch (sprawozdawca)

SSN Marek Siwek

w sprawie **K. W.**

skazanego za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 29 maja 2025 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 6 grudnia 2024 r.,

sygn. II Ka 625/24, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 25

września 2024 roku, sygn. II K 831/24

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczonego
wobec K. W. w punkcie I.3 środka karnego w postaci zakazu
prowadzenia pojazdów mechanicznych i sprawę w tym zakresie
przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w
Zamościu w postępowaniu odwoławczym.**

Adam Roch

Zbigniew Kapiński

Marek Siwek

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 września 2024 roku, sygn. II K 831/24, Sąd Rejonowy w Zamościu na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie wobec oskarżonego K. W. o czyn polegający na tym, że w dniu 18 lipca 2024 roku na trasie Ż.–Ż.1, powiatu [...], prowadził samochód osobowy marki A. o nr rej [...] w ruchu lądowym znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się zawartością 0,37 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k., na okres 2 lat próby. Jednocześnie na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora, wyrokiem z dnia 6 grudnia 2024 roku, sygn. akt II Ka 625/14, Sąd Okręgowy w Zamościu zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie o warunkowym umorzeniu postępowania i związane z nim rozstrzygnięcia i oskarżonego K. W. uznał za winnego popełnienia zarzuconego czynu z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzył mu karę grzywny 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 10 złotych. Jednocześnie na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym z wyłączeniem pojazdów, na które wymagane jest prawo jazdy kategorii „T”.

Kasację od powyższego rozstrzygnięcia na korzyść skazanego w części obejmującej rozstrzygnięcie w przedmiocie orzeczonego środka karnego wniósł Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa materialnego, tj. art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 3 k.k., polegające na orzeczeniu wobec K. W. w wydany wyrok reformatoryjnym środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, z wyłączeniem pojazdów na które wymagane jest prawo jazdy kategorii „T”, bez wskazania okresu obowiązywania tego środka, podczas gdy przepisy art. 43 § 1 k.k. i art. 42 § 2 k.k. wskazują, że zakaz powyższy winien być orzeczony w granicach od 3 do 15 lat, co obliuguje sąd do określenia czasokresu obowiązywania środka karnego. Podnosząc powyższy zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wyrok bezspornie wydany został z rażącym naruszeniem przepisów prawa karnego materialnego, wskazanych w zarzucie kasacji, które to uchybienie – z racji swojego charakteru – miało istotny wpływ na jego treść. Sąd Okręgowy wskutek orzeczenia reformatoryjnego samodzielnie orzekł wobec K. W. środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym z wyłączeniem pojazdów, na które wymagane jest prawo jazdy kategorii „T” (punkt I.3 wyroku sądu odwoławczego). Wbrew obowiązкови wynikającemu z treści art. 43 § 1 k.k., nie określił jednak czasu obowiązywania tego środka karnego, a przypomnieć należy, iż zgodnie z tym przepisem zakaz wymieniony w art. 39 pkt 3 k.k. orzeka się w latach, w tym przypadku, zgodnie z art. 42 § 2 k.k., od lat 3 do lat 15. W związku z wymogiem określenia w wyroku, jak długo orzeczony zakaz ma obowiązywać (art. 413 § 1 pkt 2 k.p.k.), wykluczona jest możliwość precyzowania tego okresu w postępowaniu wykonawczym. Czasu obowiązywania zakazu nie da się więc określić wykorzystując dyspozycję art. 13 § 1 k.k.w. i zasadę *in dubio pro reo* (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2008 r., V KK 256/08, OSNwSK 2008/1/2298; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2021 r., IV KK 520/20, LEX nr 3150229). Postąpienie sądu odwoławczego doprowadziło zatem do sytuacji, w której doszło nie tylko do rażącego naruszenia prawa, ale i w efekcie do niekorzystnego ukształtowania sytuacji oskarżonego. Brak określenia czasu obowiązywania środka karnego przekształca go wszak, wbrew woli ustawodawcy, w środek bezterminowy (por. wyrok SN z dnia 25 lutego 2022 r., IV KK 696/21, LEX nr 3405192; wyrok SN z dnia 25 kwietnia 2024 r., II KK 620/23, LEX nr 3711572).

W związku z powyższym, rażące naruszenie wskazanych w kasacji przepisów przez sąd odwoławczy jawi się jako oczywiste, tak jak i istotność wpływu tego uchybienia na treść zaskarżonego kasacją wyroku. Stąd też wyrok Sądu Okręgowego w Zamościu w zaskarżonej części należało uchylić na posiedzeniu i w

tym zakresie sprawę przekazać mu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w przedmiocie środka karnego sąd odwoławczy będzie miał na względzie powyżej wyeksponowane uwagi, bacząc na prawidłowe zastosowanie norm prawa materialnego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Adam Roch Zbigniew Kapiński Marek Siwek

[SOP]

[r.g.]